

[Munch-Petersen.]

Interesser. Det er stærkt fremhævet af Karl Marx, at ogsaa Dommerstanden er Udtryk for den herskende Klasses Interesser, og at Domstolene dermed bliver Klasse-domstole i den herskende Klasses og den siddende Regerings Haand. Nu hævder man ganske vist, at dette ikke skulde være Tilfældet i Danmark, Danmark skulde øjensynlig være en Undtagelsesplet paa Jorden, thi ifølge den danske Grundlovs § 71 er Domstolene uafhængige, idet der i denne Paragraf ordret staar, at Dommerne har i deres Kald alene at rette sig efter Loven. Selv om nu denne Bestemmelse overholdtes, vilde det for øvrigt ikke sikre, at Domstolene ikke blev Klassesdomstole; thi Lovene er jo Klasselove til Beskyttelse af det bestaaende Samfund.

Det har da ogsaa været den almindelige Opfattelse fra socialistisk Side her i Landet, at ogsaa de danske Domstole er Klasse-domstole, og med Formandens Tilladelse vil jeg gerne bringe et Par ganske korte Citater, som viser dette. I 1908 skrev det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen i Anledning af Amalthea-Sagen:

„Dødsdommen i Malmø og Processen, der gik forud, vidner om, at vor Tids Dommere fuldt og helt staar paa Overklassens Side, den vidner om Lyst til at slaa ned paa Arbejderklassen, anvende de raaeste og brutaleste Midler imod den. . . . Kampen mellem Arbejdskøbere og Arbejdere antager mere og mere Karakteren af en uforsonlig Krig, men i denne Krig stiller alle Autoriteter, Regering, Militær, Politi og Dommere sig paa Arbejdskøbernes Side.“

Det var i 1908, og det er ikke møntet paa de svenske Domstole alene, men paa det kapitalistiske Samfunds Domstole i Almindelighed.

Siden er Grundloven jo blevet noget revideret, og det kunde tænkes, at Domstolenes Klassekarakter dermed var afskaffet. Jeg skal da bringe et kort Citat fra 1926 i Anledning af Kolindsund-Sagen. Da udtalte den daværende Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund J. A. Hansen i „Social-Demokraten“:

„Jeg opfatter Dommen som en slet og ret Klassesdom, som der ikke er nogen Realitet i.“

Og Landarbejderforbundets Formand udtalte:

„Jeg vil betegne Dommen som en Klassesdom.“

Ogsaa Statsministeren kom med lignende Udtalelser.

Over for dem, der nu hævder, at de danske Domstole er neutrale og upartiske, maa jeg derfor stille det Spørgsmaal: Hvor-naar er denne Vending indtraadt? Naturligvis maa den nu siddende Regering have den Opfattelse, at Domstolene ikke mere er Klassesdomstole, for ellers kunde det ikke tænkes, at den rejste Sag mod „Arbejder-bladet“ for at have paastaet dette. Det vilde derfor være godt, om den socialdemokratiske Ordfører eller en anden fra den socialdemokratiske Gruppe vilde give Oplysning om, siden hvornaar de danske Domstole ikke mere er Klassesdomstole. Det er nemlig vor Opfattelse, at de stadig er det. Som et vist Argument derfor kan man ogsaa anføre Motiveringen for at anvende Nævninger i politiske Sager: for at undgaa Regeringsovergreb. Hvis der skal være nogen Mening i denne Motivering, maa det dog være den, at man tænker sig, at Regeringen gennem Domstolene kan begaa politiske Overgreb.

Og ser man paa, hvorledes Dommerstanden i Almindelighed rekruterer, viser det sig, at Dommerne for det meste udgaar fra den højere Embedsmandsklasse eller den øvrige Overklasse, medens der ingen Dommere findes, som er udgaaet fra selve Arbejderklassen. Og skulde der endelig komme en enkelt Dommer derfra, har man sikret sig gennem den lange Paavirkning i den borgerlige Skole, paa Universitetet o. s. v., at hans Tankegang er blevet præget paa den Maade, som Overklassen ønsker, at Dommerne skal tænke. En saadan Ting, som at mange Dommere sidder i Bestyrelsen for forskellige kapitalistiske Selskaber, er vel ogsaa noget, som uvilkaarligt gør, at disse Dommere maa føle en vis økonomisk Fællesinteresse med de Selskaber, som de uden for deres Dommervirksomhed repræsenterer.

Men hvad nu angaar selve Nævningerne, hvilket altsaa ogsaa vil komme til at gælde de almindelige Doms mænd — er de da fuldkommen uden for denne almindelige Klassesdomstol? For det første øves der altid en vis Paavirkning af Nævningerne; Retsformanden har ifølge Retsplejeloven Pligt til at give en Retsbelæring, men de, der kender til disse Retsbelæring, vil indrømme, at de i Regelen er en ny Anklage-tale, ikke mindst i sociale og politiske Sager. Og for det andet udtages Nævningerne jo blandt Personer, som er dertil egnede og værdige. Dette kan selvfølgelig udlægges paa forskellig Maade, men i hvert Fald er Resultatet af denne Udtagelse en Kendsgerning.